

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 58. Ex quibus præcipuè libris vel Auctoribus solvenda sint dubia
Conscientiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

duæ sententiæ utrimque probabiles, una pro, altera contra immunitatem Ecclesiasticam, legem pro immunitate censeri debere favorabilem, & legem contra immunitatem esse odiosam, ideoque hanc restringi & illam semper ampliari debere, ac consequenter opinionem probabilem pro immunitate fieri velut certam & esse omnino sequendam. Denique de pœnitentia c. 2. ad dub. 6. ostendam, ubi sunt opiniones utrimque probabiles, per se loquendo, operandum esse potius secundum benignam.

461

Q. 58. Ex quibus præcipue libris vel Auctoriis solvenda sint dubia conscientiæ. R. Iansenius in Augustino l. procem. c. 9. col. 24. sic habet, arbitrio S. Scripturæ libris, Conciliis, & primorum saculorum PP. nos contentos esse debere: Havermans apud Fierlandt c. 3. §. 3. idem dicit, & lectionem Theologorum Scholasticorum ac Moralium reprobatur, quia, inquit, antequam prodirent bi Auctoriis, debuerunt in Ecclesia Confessarii resolvere similes casus, ergo & nunc possunt sine illis. Eliz. 1. 6. q. 15. & 16. suffissimè contendit lectionem Scripturæ & Sacrorum librorum maxime necessariam esse Theologis Moralibus, eos autem libros Casistarum nequidem legendos esse, qui sua non probant ex libris istis, sed ex puro suo ratiocinio: Et q. 17. contendit solam scripturam & traditionem sufficere ad sapientem

462

perfectumque Theologum Moralem. Contrà est l. Etiam antequam SS. PP. essent, antequam esset S. Augustinus aliisve Ecclesiæ Doctor, fuisse Confessarii in Ecclesia, qui resolverent casus conscientiæ, ergo & frustra legentur isti SS. PP. 2. Ante librum Iansenii, ante Arnaldi tract. de frequenti communione, ante tyrocinium Havermannii, ante methodum Huyghens, ante specimina moralia Gabrielis similisve libros, Confessarii resolverunt casus, ergo & illi libri

libri legi non debent. 3. Licet fateamur lectionem scripturarum & Sacrorum librorum esse utilissimam, ac etiam necessariam, tamen non ideo rejicienda est aliorum librorum lectio, tum quia illi ipsi libri Sacrae explicatione egent, nec continent respectivè ad nos satis clarè omnia; tum quia ipsi SS. PP. inter se sèpe dissentunt, & consequenter consulendæ sunt rationes ac Auctores alii. 4. Neque ex solis libris Sacris possunt resolvi omnes casus, utè evidenter patet consideranti omnes materias, nam quod jus positivum attinet, patet multa accessisse & quotidie accedere, quod autem attinet naturale, dic mihi ex solis libris Sacris, quænam sit materia gravis furti, quænam peccata distinguantur specie & numero, quænam sine impedimenta Matrimonii, an census personalis sit licitus, an cambium Francofurtense, Placentinum, Venetum &c. 5. Prudenter præsumimus alios etiam Auctores legisse libros Sacros, & ex eorum mente loqui, sicè brevitatis causâ textus omittant, sic legimus Suarez, quem certum est legisse Scripturam, Concilia & PP. 6. Nobiscum sentiunt Sancti ac sapientissimi viri: S. Carolus Borromaeus in Instr. Confessar. ait, omnes Confessarios, quamvis à nobis ut idonei semel admisi fuerint, tamen ob graves & diversos scrupulos, qui pœnitentibus indies occurunt, & plurimas difficultates sibi coharentes habent, præmonitos volumus, ut bonos & clásicos Auctores nonnullos, qui casus conscientiae ex professo tractant, manibus continuo terant. S. Franciscus Salesius in suis Instruct. distinctè suadet lectionem Casuum, quos digessit Reginaldus: & Epist 39. commendat librum Casuum Toleti, tanquam brevem, facilem, securum. Synodus Mechliniensis anno 1607. tit. 5. de Sacram. pœnit. c. 5. sic moneret, magna operetur esse instructum scientia, qui de rebus maximis

463

ex tempore judicare debet, ideo Confessarii, quibus non hominis sed Dei iudicium exercendum est, & quidem de animabus precioso IESV Christi sanguine redemptis, lectioni eorum librorum, unde necessariam sibi scientiam hauriant, diligentissime vacare meritè debent utpote directorii Polanci, Manualis Navarri aut ejus compendii Summa Toleii Enchiridii Binsfeldii & similium. Rectè monet S. Athanasius d. 2. contra Arrianoshis verbis, ne sustinueritis eos, qui novis rebus student, etiam si dictiones ex Sacris litteris scribant, ne sustinueritis hoc genus scriptorum, etiam si voces orthodoxæ fidei loquuntur, ne ita quidem loquentibus attenditis non enim recto animo loquuntur, sed veluti indumentum orium haec verba præferunt.

464 Q. 59. Quinam præcipue ex Theologis modernis consulendi sine pro solvendis dubiis conscientia. R.

§. I. Verricelli apud Moyam de op. prob. q. 4 n. 16. dicit consulendos Theologos, in quibus sit qualis aut major doctrina moralis quam scholastica similiter Bress. Bardi, Bonaspei apud Moyam n. 17. dicunt virum doctum in sola Theologia Scholastici non esse consulendum, nisi simul in morali ac casibus sit versatus. Addit Verricelli, scio frequentissime evenire, ut magni nominis Concionator magna doctrinæ reputetur, & sine difficultate ad eum tanquam doctissimum Confessarium recurritur, tamen ille in re morali ac casibus conscientia minime versatus sit revera inductus, unde seculares falluntur putantes se doctissimum habere Confessarium. Inde infert Moya n. 18. & 19., quantam Reges & Principes debeant adhibere cautelana in deligendis sibi pro negotiis conscientiae Consiliariis & Confessariis.

465 §. II. Consulendi sunt etiam tales, 1. qui non

fint